

WILHELM FURTWÄNGLER CONDUCTS WAGNER

Lohengrin *Voorspel tot het Eerste bedrijf*

Orkest van de Festspiele in Luzern, opname 30 augustus 1947 in het Kunsthaus Luzern. Matrixnummers : 2ZA 42-43. Nooit als plaat uitgegeven

Tannhäuser *Ouverture*

Wiener Philharmoniker, opname 17 en 22 februari 1949, Musikvereinssaal, Wenen
Matrixnummers 2VH 7125-27. Nooit als plaat uitgegeven.

Siegfried-Idyll

Wiener Philharmoniker, opname 16 en 17 februari 1949, Musikvereinssaal, Wenen
Matrixnummers 2VH 7121-24, 78 t.-platen HMV DB 6916-6917.

Götterdämmerung *Siegfrieds Rheinfahrt*

Wiener Philharmoniker, opname 23 februari 1949, Musikvereinssaal, Wenen. Matrixnummers 2VH 7135-37, 78t.-platen HMV DB 6949-6950

Götterdämmerung (*Akte 3*) *Siegfrieds Trauermarsch*

Wiener Philharmoniker, opname 31 januari 1950, Musikvereinssaal, Wenen. Matrixnummers 2VH 7133-3433 (het boekje meldt 7144!) 78t.-plaat HMV DB 6946

TESTAMENT STB 1141, Duur: 60:32

OVERROMPELEND

Er zullen maar weinig Wagner-liefhebbers zijn wie de naam van de Duitse dirigent Wilhelm Furtwängler helemaal niets zegt. Wereldberoemd is zijn plaat-opname van *Tristan und Isolde* met Flagstad en Suthaus uit 1952. Dan beschikken we nog over twee opnamen van de Ring en een bijna complete opname van *Die Meistersinger von Nürnberg* (uit het Bayreuth van 1943). Naast een aantal vocale fragmenten uit diverse opera's, is er een aanzienlijke hoeveelheid ouvertures, voorspelen en andere orkestrale fragmenten in opnamen van diverse aard en kwaliteit bewaard gebleven. Er zijn in de jaren 1930-1938 door Polydor en His Masters' Voice in Berlijn enkele fragmenten opgenomen met Furtwängler en de Berliner Philharmoniker. Na de oorlog heeft de dirigent in Wenen een groot aantal orkestrale hoogtepunten uit Wagners muziekdrama's vastgelegd voor HMV (EMI) voor uitgave op de 78t.-plaat en later op de LP. Een aantal werken zijn twee maal door genoemde firma opgenomen. De latere registraties verschenen in latere jaren in een doos met drie platen en diverse malen op de compact disc. De meest recente uitgave is die op EMI CHS 764 9352 (2cd's). Op die EMI-set ontbreekt helaas de Siegfried-Idyll. Deze opname is echter wel weer op een andere (en reeds vervallen) CD-uitgave van EMI te vinden.

Op de CD van Testament staan nota bene twee opnamen die nooit op de plaat zijn uitgebracht. Sterker nog: de Britse discograaf John Hunt vermeldt in de door hem uitge-

geven "The Furtwängler Sound 5th edition", dat de matrijzen zijn vernietigd! De uitvoeringen van zowel het voorspel tot Lohengrin als de ouverture tot Tannhäuser zijn zo overrompend en opwindend, dat het erg vreemd voorkomt dat zij nooit in de handel zijn gebracht. Eeuwig zonde dat de rest van laatstgenoemde opera niet is opgenomen. Furtwänglers hartstochtelijke verklanking laat de luisteraar in extase smachten naar het vervolg. Men moet het hier echter doen met een waarlijk idyllische verklanking van de Siegfried-Idyll, Richards verjaardagsgeschenk aan Cosima. In grote bezetting gespeeld weliswaar, maar de intimiteit wordt door de dirigent zeker niet verwaarloosd.

De beide Götterdämmerung-fragmenten klinken frisser en gedurfder dan de latere opnamen uit 1954, het laatste levensjaar van de dirigent. De vroege opnamen zijn ooit door de Franse tak van EMI op LP heruitgebracht. Hier verschijnen ze voor het eerst officieel op CD. De toelichting in het bijbehorende boekje verschaft informatie over de achtergrond van de hier gepresenteerde opnamen. De auteur daarvan, Alan Sanders, geeft bovendien informatie over de plannen die EMI had met betrekking tot opnamen met Furtwängler en de Berliner Philharmoniker. De loop der geschiedenis heeft het echter anders bepaald. Hoe dan ook: elke Wagner-liefhebber dient zich deze schijf aan te schaffen!

Johan Maarsingh